

Transshipment ו-Transit וההבדל ביניהם

זאב תלם

כמו בתחומים רבים במסחר הבינלאומי, תורגמו מונחי מסחר שונים מאנגלית לעברית. הפעולה הנקראת Transshipment (יש כאלה הכותבים transshipment) תורגמה כ"שטעון" והמילה Transit (או כפי שנהוג להתייחס אליה "in transit") תורגמה כ"הובלה במעבר".

באתר Shipping and Freight resource⁽¹⁾ מוגדר שטעון כ:

Transshipment is the act of off-loading a container from one ship (generally at a hub port) and loading it onto another ship to be further carried to the final port of discharge..

נהוג להתייחס לשטעון יותר באספקט של הובלה ימית של מכולות. בכללים ונהלים אחידים של ישראלים דוקומנטריים הידועים כ-UCP600 מוגדר שטעון בהקשר לשטר המטען הימי⁽²⁾:

For the purpose of this article, transshipment means unloading from one means of conveyance and reloading to another means of conveyance (whether or not in different modes of transport) during the carriage from the place of dispatch, taking in charge or shipment to the place of final destination stated in the credit.

בתרגום לעברית של הכללים (בתרגומו של מאיר פיינשטיין)⁽³⁾:

לצורך סעיף זה, שטעון מובנו פריקה מכלי הובלה אחד והטענה מחדש לכלי הובלה אחר (אם בצורות הובלה שונות ואם לאו) במשך ההובלה ממקום השיגור, ממקום נטילת האחריות או ממקום המשלוח למקום היעד הסופי שנדרשו באשראי.

גם בסעיף 23 של ה-UCP600 מתייחסים הכללים לשטעון, רק שבעוד שבסעיף על שטר המטען הימי מדובר גם בצורות הובלה שונות, הרי שבהסבר לשטר המטען האווירי נאמר⁽⁴⁾:

For the purpose of this article, transshipment means unloading from one aircraft and reloading to another aircraft during the carriage from the airport of departure to the airport of destination.

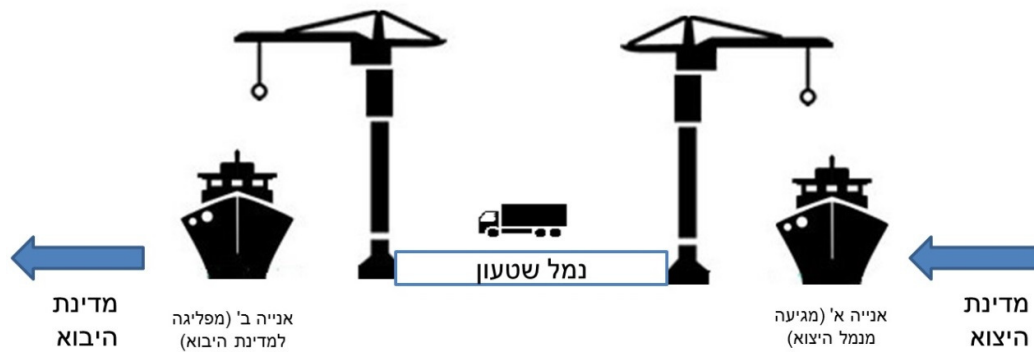
ובתרגום הנ"ל לעברית:

לצורך סעיף זה, שטעון מובנו פריקה ממתוס אחד והטענה מחדש למתוס אחר במשך ההובלה מנמל תעופה של היציאה לנמל התעופה של היעד שנקבעו באשראי.

ארגון IATA מגדיר ⁽⁵⁾ שטעון בצורה דומה :

Transshipment – the unloading of cargo from one flight and loading onto another for oncarriage.

נוכל אם כך לסכם ולהגדיר שטעון כפריקה של מטען מכלי הובלה אחד והטענתו לכלי הובלה אחר לצורך הובלתו ליעד הסופי. בד"כ, השטעון נעשה בנמל שנקרא נמל שטעון (port of transshipment).

תהליך השטעון

ההגדרה של ארגון IATA ⁽⁵⁾ להובלה במעבר היא:

Transit – An en route stopping place where cargo remains on board.

באתר the 'lectric law library ⁽⁷⁾ מוגדרת הובלה במעבר כ:

A term designating a shipment destined for an interior point or a place best reached by reshipment from another port.

שתי ההגדרות די מצומצמות אבל כבר מהן ברור שמדובר בהובלה מנמל מוצא ליעד הסופי כאשר המטען לא מפורק מכלי ההובלה ומועבר לכלי הובלה אחר כפי שנעשה בשטעון, אלא מובל ליעד סופי כי אין אפשרות להעבירו בכלי ההובלה הבינ"ל מנמל היבוא ליעד הסופי. לעניות דעתי ההגדרה של IATA לא מספיק מפורטת.

ההגדרה של האתר Shipping and Freight resource ⁽¹⁾ היא, לפי דעתי ההגדרה הנכונה והמפורטת ביותר. לפי אתר זה, הובלה במעבר היא:

A cargo that is moved from an origin point across international borders to another country over land is termed as "Cargo in Transit"

קיימות מדינות רבות אשר אין להן גבול ימי. על מנת להגיע ליעדים במדינות כאלה, יש לעבור דרך מדינות ביניים להן יש גבול ימי. כל המסלול ממדינת היעד, דרך מדינת הביניים (לה יש גבול ימי) ועד מדינת המוצא, הוא המסלול של ההובלה במעבר.

דוגמה של מטען במעבר

מדינת הביניים היא המדינה שיש לה נמל ימי ושאליה מגיע המטען במעברו ליעד הסופי במדינת היבוא. חברות הספנות נוהגות להנפיק במקרה כזה שטר מטען אשר מכסה את ההובלה כולה כאשר מופיעה בו ההערה: " cargo in transit to...".

מדינות היבוא שאין להן גבול ימי ידועות בשם Landlocked countries. באירופה יש 17 מדינות כאלה הכוללות את סלובקיה, הונגריה, שווייץ, אוסטריה, מולדובה ועוד. למדינה הגדולה ביותר בעולם, ללא גבול ימי נחשבת קזחסטאן.

דוגמה מעשית למשלוח במעבר: משלוח מישראל שאמור להגיע לשווייץ. כך, שכאמור לשווייץ אין גבול ימי, הרי שמשלוחים אליה עוברים בד"כ דרך נמל טריאסט באיטליה. במקרה כזה המסלול יהיה:

דוגמה של מטען במעבר מישראל לשווייץ

לסיכום: הובלה בשטעון, היא הובלה בה מתבצעת פריקה מכלי הובלה אחד והטענה מחדש לכלי הובלה אחר במשך ההובלה מנמל המוצא לנמל היעד. הובלה במעבר, היא הובלה מנמל מוצא ליעד הסופי כאשר המטען לא מפורק מכלי הובלה תוך כדי ההובלה לנמל היעד או ההגעה, אלא מובל ליעד סופי כי אין אפשרות להעבירו בכלי הובלה הבינ"ל ליעד הסופי. זו יכולה להיות הובלה למדינה שאין לה גבול ימי, כפי שנכתב לעיל או הובלה ליעד בתוך מדינה כאשר חברת ההובלה דואגת להובלה לכל אורך המסלול.

(1) [/https://shippingandfreightresource.com/transshipment-and-cargo-in-transit](https://shippingandfreightresource.com/transshipment-and-cargo-in-transit)

(2) פרסום מספר 600 של ICC - סעיף 19b

(3) פרסום מס 600 של ICC בהוצאת ICC ישראל

(4) פרסום מספר 600 של ICC - סעיף 23b

(5) The air cargo (TACT) rules published by IATA